

Praha 26. února 2024

TZ: Uprchlíky a uprchlice z Ukrajiny v Praze ohrožuje bezdomovectví. Některých se už týká, ukazuje výzkum

Uprchlíky a uprchlice z Ukrajiny v Praze stále častěji ohrožuje bezdomovectví, některých z nich se přímo týká. Vyplyvá to z čtyřměsíčního výzkumu neziskové organizace Místní místním z podzimu 2023. Jde vůbec o první obdobnou studii v České republice, která se zaměřuje na riziko bezdomovectví u lidí z Ukrajiny v Praze. V kritických situacích Ukrajincům a Ukrajinkám v Česku pomáhají sociální organizace. Některé, například UNICEF, Centrum následné podpory uprchlíkům z Ukrajiny (CNPUU) nebo Iniciativa Hlavák, ovšem podle zprávy neměly v době vytváření výzkumu jasné zajištění pokračování nebo financování pro udržení poskytování pomoci ve všech jejich dosavadních formách pro další rok. I to může lidem z Ukrajiny v nouzi výrazně znesnadnit situaci. Organizace Místní místním v závěru zprávy navrhuje čtyři klíčové kroky pro zlepšení současné situace a pomoci lidem z Ukrajiny, které ohrožuje bezdomovectví. Mezi tyto kroky patří dlouhodobá dostupná a kvalitní integrace, efektivnější komunikace ohledně podpory, boj proti diskriminaci a prevence ohrožení bezdomovectvím.

Výzkum organizace Místní místním vyšel z bezprostřední potřeby zmapovat rostoucí obtíže, jimž čelili ukrajinští uprchlíci a uprchlice v Praze rok a půl po vypuknutí války na Ukrajině. Výzkum potvrzuje alarmující trend – postavení této specifické skupiny se soustavně zhoršuje. Bezdomovectví se pak části z nich přímo týká nebo ji bezprostředně ohrožuje. *„Doufáme, že zpráva mimo jiné splní i svůj cíl ve zvýšení povědomí o vážnosti situace, která se pro lidi z Ukrajiny v Praze bohužel zhoršuje,“* dodává za Místní místním Tereza Malá.

Výzkum ukazuje, že sociální organizace zaměřující se na pomoc v těžkých životních situacích nebo práci s lidmi bez domova zaznamenávaly v roce 2023 nárůst klientů a klientek z Ukrajiny. Například terénní tým organizace [In Iustitia](#) uvádí, že ještě před rokem lidi z Ukrajiny bez domova nezaznamenával vůbec. Nyní je ale více než pětina lidí bez domova, se kterými pracují v terénu, ukrajinské národnosti. [Terénní tým Ukrajina](#) (Armáda spásy) si všímá 20–30% nárůstu podporovaných lidí z Ukrajiny. Také organizace [Jako Doma](#) zaregistrovala nárůst o 5–10 %. Podle šetření se sice vyskytují také organizace, které pociťují pokles v klientele, situaci to ovšem neulehčuje. Často totiž řeší mnohem komplexnější a náročnějšími případy než dříve.

Organizace Místní místním upozorňuje na to, že Ukrajinci a Ukrajinky v nouzi jsou v České republice ve specifické situaci. Jako obyvatele státu mimo Evropskou unii sociální služby nejsou zavázané Ukrajince a Ukrajinky přijímat. Existují sice humanitární dávky a další formy pomoci pro lidi z Ukrajiny, **chybí ovšem dlouhodobá a souvislá systémová podpora.** Místní místním ve zprávě zdůrazňují, že situace Ukrajinců a Ukrajinek nepramení ze selhání konkrétních organizací, ale z potenciálně většího problému, který vyžaduje pozornost a širší diskusi. *„Aby se situace opravdu zlepšila, změny musí nastat na úrovni celého systému,“* vysvětluje Malá. **Zhoršující se situaci ukrajinských uprchlíků a uprchlic potvrzují i**

externí data – podle [průzkumu PAQ Research \(podzim 2023\)](#) žije 57 % lidí z Ukrajiny v ČR pod hranicí chudoby.

Na základě dotazníkového šetření a hloubkových rozhovorů se zástupci a zástupkyněmi 18 pražských sociálních organizací a jejich poboček vyšlo najevo, že jejich služby za rok 2023 využilo odhadem asi 33 tisíc uprchlíků a uprchlic z Ukrajiny. Sociální organizace pomáhající lidem v nouzi navíc často bojují také s nejistým financováním na další období své činnosti. **Problémem podle výzkumu je také, že nízkoprahová denní centra, azylové domy a další sociální služby často nemají finanční ani personální kapacity pro práci s lidmi z Ukrajiny.** S tím se potýká například organizace [Naděje Praha](#), která je kvůli kapacitě schopna poskytnout pomoc pouze v situaci, že uprchlík či uprchlice ovládá český jazyk. Kromě jazykové bariéry identifikuje organizace Místní místním jako zásadní problém také zaměstnávání uprchlíků a uprchlic na pracovních pozicích pod jejich kvalifikací spolu s dalšími problémy, které zvyšují riziko bezdomovectví u Ukrajinců a Ukrajinek. Těmi je například nízká informovanost o možnostech podpory. Výzkum také uvádí, že komerční i městské ubytovny jsou obecně dlouhodobě přeplněny.

Cílem výzkumu nebylo pouze upozornit na naléhavost situace, ale také aktivně přispět k nalezení konkrétních opatření. Konkrétní kroky by podle zprávy měly implementovat městské části Prahy a hlavní město Praha. Organizace Místní místním uvádí jako možná doporučení dlouhodobou, dostupnou a kvalitní integraci, zvýšení informovanosti o možnostech podpory, edukaci veřejnosti v oblasti destereotypizace. V neposlední řadě se je dle organizace potřeba více zaměřit na prevenci bezdomovectví, například navýšením kapacit nocleháren, denních center nebo azylových domů, které budou otevřeny i lidem z Ukrajiny.

Celá zpráva je dostupná [zde](#).

Julie Šafová – Komunikace a sociální média

julie@mistnimistnim.cz

[FB](#)

[INSTA](#)

info@mistnimistnim.cz

<https://mistnimistnim.cz/>

Ester Pacltová – spoluzakladatelka a ředitelka
Místní místním

Tel.: +420 733 161 564

ester@mistnimistnim.cz

***Místní místním** je nezisková nevládní organizace podporující solidaritu s lidmi bez domova a v nouzi v Praze. Vytváříme Solidární síť kaváren, restaurací, obchodů a dalších podniků, které se rozhodnou nabízet drobné služby, jako např. kohoutkovou vodu, nabití telefonu, ale i oběd zdarma nebo lístek do divadla či voucher na nákup oblečení lidem bez domova a v nouzi. Aktuálně Solidární síť MM spojuje již [30 solidárních podniků](#) v 9 městských částech Prahy. Spolupracujeme s partnerskými organizacemi, jako je Naděje, Armáda spásy, Charita, Fokus, Jako Doma, La Strada a dalšími NNO. Jsme součástí mezinárodní platformy [The Chime](#) spojující podobné iniciativy po celém světě. Naše činnost je v současné době finančně podporována Magistrátem hl. m. Prahy.*